

СТАНОВИЩЕ

по докторска дисертация
за придобиване на образователна и научна степен „доктор”
по научно направление 01.04.06 „Сеизмология и вътрешен строеж на Земята” на тема:
Моделиране на макросеизмичното поле на територията на България
на гл.ас. **Ирена Александрова Аспарухова**
в департамент „Сеизмология” в Националния Институт по Геофизика, Геодезия и
География (НИГГГ) при Българска Академия на Науките (БАН)
от **проф. дфн Гоце Георгиев Тенчов**

Настоящото становище е изготвено въз основа на предоставени ми документи и Автореферат на дисертационния труд.

Структура на дисертационния труд: състои се от въведение, 3 глави, заключение, приноси, литература, материали и използвани символи, публикации по темата, участия в международни форуми и проекти в обем от 110стр, 20 карти и 7 таблици. Работата е със стандартна и ненарушена структура.

Тема на дисертационния труд: „Моделиране на макросеизмичното поле на територията на България”- тя е в областта на приложната Сеизмология. Актуалността и се заключава в допринасяне към проблема за изучаване и обогатяване на познанията ни за сеизмологичната обстановка в България със съвременни методи за оценка на сеизмичната опасност.

Цел и задачи: Авторът си поставя следните задачи- изучаване и изследване на проблема, свързан с обосноваване на макросеизмичните скали; систематизиране на наличната макросеизмична информация у нас и формирането и в ГИС среда. Въз основа на тази информация да се генерират и верифицират земетръсни сценарии за конкретни райони в страната.

Изпълнение и научни приноси:

- Дисертантът извършва подробно проследяване на еволюцията в разработването на макросеизмични скали. *Тази част от дисертацията има както познавателно значение, така и завършена систематизация на знанията в тази област, което причислявам към научните приноси на работата.* Освен това с нея се изпълнява и образователната задача на дисертацията.

- Въз основа на създадената база от макросеизмични данни са разработени серия от макросеизмични карти за земетресения с $M \geq 4$. Оценяват се модели, описващи затихването на сеизмичното въздействие като функция на епицентралното разстояние, дълбочината и енергията на източника. Този подход е приложен към два района от територията на България и към огнището Вранча, Румъния. *Тази част от дисертацията е с определена научно-приложна стойност.*

- Въз основа на детайлна макросеизмична информация са създадени земетръсни сценарии в макросеизмична интензивност за градовете Русе и Пловдив. Натрупаният опит е позволил на дисертанта да генерира прогностични сценарии в макросеизмична интензивност за градовете София, Пловдив и Русе, верифицирани по данни от минали събития. *Научният и социален принос на тези изследвания се заключава във възможността те да бъдат прилагани в градоустройствените и аварийни планове, в сеизмичното инженерство, както и за оценка на сеизмичния риск.*

Резултати и части от дисертационния труд са публикувани 5 работи, в една от тях дисертантът е водещ.

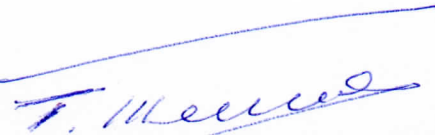
Госпожа Аспарухова е докладвала своите резултати в 9 международни научни форума и е участвал в 7 проекта, свързани с темата на дисертационния труд.

Литературният списък включва над 40 заглавия на наши и чужди автори. Нямам информация за забелязани цитирания на работите на дисертанта.

Получените научни резултати и приноси ми дават основание да предложа на гл.ас. **Ирена Александрова Аспарухова** да бъде присъдена образователната и научна степен „доктор”.

7.01.2015

Изготвил Становището:

/проф. дфн Гоце Георгиев Тенчов/